

Rynek opakowań w Polsce

**Departament Informacji Gospodarczej
Polska Agencja Informacji
i Inwestycji Zagranicznych S.A.**

Charakterystyka rynku – dane makroekonomiczne

Polska jest jednym z największych rynków opakowań w Europie. Przemysł opakowaniowy wyposażony jest w nowoczesne środki produkcji oraz najnowsze technologie, a oferta producentów opakowań jest w pełni konkurencyjna na rynkach zagranicznych.

Ostatnie dwadzieścia lat to okres dynamicznego wzrostu rynku opakowań w Polsce. Nieustający wzrost popytu na nowoczesne opakowania notowany jest od czasu transformacji ustrojowej. Lata dziewięćdziesiąte przyniosły zarówno przypisanie opakowaniom funkcji marketingowej, jak i napływ technologii stosowanych od lat w krajach Europy Zachodniej, umożliwiających produkcję niestosowanych dotąd form opakowań (puszki aluminiowe, butelki PET itp.).

Było to możliwe dzięki wejściu na polski rynek inwestorów zagranicznych i skutkowało dynamicznie rosnącą podażą i sprzedażą opakowań. Pierwsza dekada XXI w. przyniosła kontynuację oraz stabilizację tych trendów.

Tabela 1 oraz Wykres 1 prezentują dane dotyczące produkcji sprzedanej głównych rodzajów opakowań w latach 2002-2010. Zauważalny jest m. in. wzrost udziału produkcji opakowań w całkowitej wartości produkcji sprzedanej przemysłu. Stosunkowo krótki czas powrotu do wysokiego tempa wzrostu po okresach spowolnienia spowodowanymi załamaniami koniunktury światowej świadczy o wciąż dużym potencjale rozwojowym przemysłu opakowań w Polsce.

:: Tabela 1. Wartość produkcji sprzedanej przemysłu dla głównych rodzajów opakowań.
(ceny bieżące w mln zł)

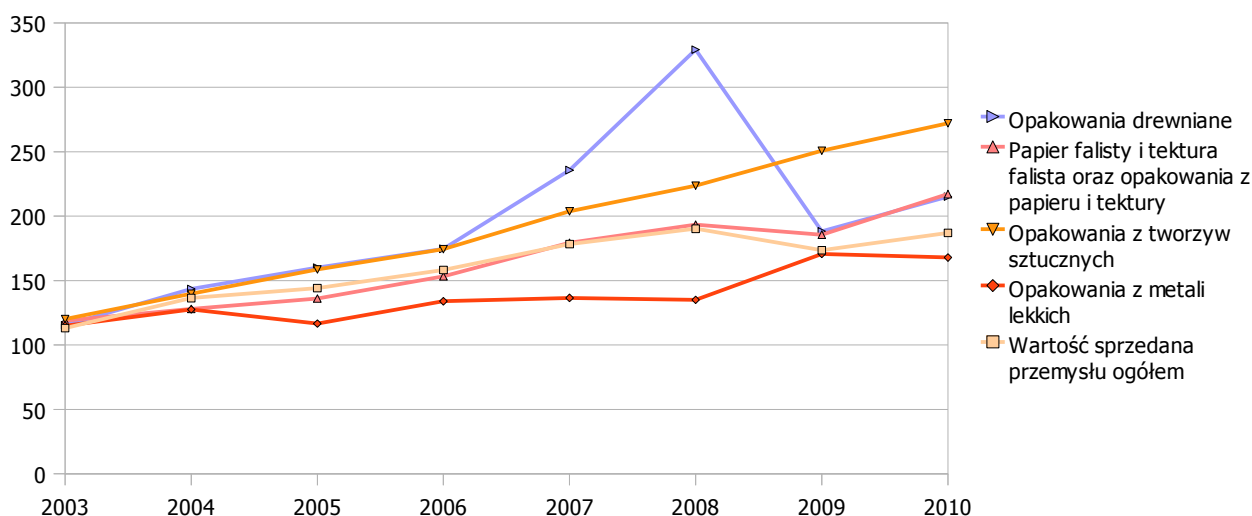
Rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Opakowania drewniane	512,3	591,2	735,6	819,7	894,9	1 208,3	1 687,0	964,9	1 102,7
Papier falisty i tektura falista oraz opakowania z papieru i tektury	3 440,7	4 093,9	4 408,5	4 682,5	5 275,2	6 172,4	6 657,1	6 388,6	7 473,7
Opakowania z tworzyw sztucznych	3 098,7	3 721,7	4 332,2	4 918,9	5 403,1	6 314,2	6 929,4	7 772,9	8 433,0
Opakowania z metali lekkich	1 880,0	2 163,9	2 398,6	2 193,7	2 519,0	2 568,3	2 538,0	3 209,4	3 156,6
Dynamika produkcji sprzedanej głównych grup opakowań		118,4%	112,3%	106,2%	111,7%	115,4%	109,5%	102,9%	110,0%
Udział w produkcji sprzedanej przemysłu		2,3%	2,1%	2,1%	2,2%	2,2%	2,3%	2,6%	2,6%

Źródło: GUS

Spowolnienie gospodarcze zainicjowane kryzysem finansowym roku 2007 oznaczało istotny spadek zapotrzebowania na opakowania ze strony licznych gałęzi gospodarki (przemysł motoryzacyjny, budownictwo, towary konsumpcyjne). Zakłady dostarczające opakowania dla tych gałęzi zmuszone były ograniczyć produkcję o ok. 15-25%. Stosunkowo nieduży spadek produkcji, rzędu 3-5%, dotyczył opakowań dla przemysłu spożywczego, farmaceutycznego oraz kosmetycznego. Łagodny wpływ kryzysu na

gospodarkę Polski nie powoduje istotnego zagrożenia dla długoterminowej działalności przemysłu opakowań. Kryzys stanowi natomiast istotne zagrożenie dla przedsiębiorstw funkcjonujących w krajach notujących zerowy bądź ujemny wzrost gospodarczy. Potencjalna utrata zdolności produkcyjnych oraz rynków zbytu przez część z przedsiębiorstw funkcjonujących na rynkach zagranicznych może stanowić - podczas kolejnej fali wzrostu gospodarczego - szansę dla przedsiębiorstw działających w Polsce.

:: Wykres 1. Wartość produkcji sprzedanej przemysłu dla głównych rodzajów opakowań
(ceny bieżące dla każdej kategorii 2002 = 100)

Źródło: obliczenia własne na podstawie danych GUS

Zdecydowana większość produkcji przemysłu opakowań w Polsce przeznaczona jest na potrzeby rynku wewnętrznego. Ok. 20-30% produkcji trafia na eksport. Import dotyczy dziedzin, w których polski przemysł nie jest w stanie zaspokoić popytu krajowego; sytuacja taka występuje na rynkach maszyn i urządzeń do pakowania oraz do produkcji opakowań. Branża opakowań wypracowuje ok. 2% polskiego PKB.

Charakterystyka rynku – przedsiębiorstwa

W przemyśle opakowań w Polsce działa obecnie ok. 7 tys. firm, z tego liczących się na rynku jest ok. 4,3 tys. W tej liczbie ok. 2,3 tys. to producenci, ok. 1,2 tys. to firmy świadczące usługi opakowaniowe lub obsługujące przemysł opakowań, a ok. 800 to firmy zajmujące się dystrybucją. W firmach tych zatrudnionych jest ok. 200 tys. osób.

Struktura polskiego przemysłu opakowań zbliżona jest do struktury sprzedaży. Ok. 50% z 2300 najważniejszych producentów oferuje opakowania z tworzyw sztucznych. Dalsze 38% produkuje opakowania z papieru i tektury, udziały pozostałych grup (drewno, metal, szkło, inne) mieszczą się w granicach 2-4%.

Specyfiką polskiego przemysłu opakowań jest stosunkowo wysoki stopień koncentracji produkcji. Około 300 spośród 2,3 tys. producentów zaspokaja 70% potrzeb krajowego rynku opakowań. Jest to efektem obecności na polskim rynku zagranicznych inwestorów strategicznych, reprezentujących duże koncerny i grupy kapitałowe. Sytuacja taka dotyczy przede wszystkim rynków opakowań z metalu oraz z papieru i tektury falistej, w mniejszym stopniu opakowań ze szkła i z tworzyw sztucznych.

Spśród dużych międzynarodowych koncernów i grup kapitałowych w Polsce obecne są m.in.:

- CAN PACK,
- Ball Packaging Europe,
- STORA ENSO,
- MONDI,
- SMURFIT KAPPA,
- Constantia,
- TETRA PAK,
- OWENS ILLINOIS,
- International Paper i inne.

Ich oferta jest uzupełniana przez firmy o rodowodzie krajowym, w większości małe i średnie, występujące często także w roli kooperantów.

W Polsce powstawały i rozwijały się rodzime firmy i grupy kapitałowe, odgrywające istotną rolę na rynkach europejskich bądź światowych. Przykłady takich przedsiębiorstw to:

- DGS z Włocławka, potentat w produkcji zakrętek z metalu i tworzyw sztucznych (3 miejsce na świecie, obecnie po zmianie właściciela).
- grupa Warta Glass z Poznania, zajmująca silną pozycję na rynku opakowań szklanych,

- DEKORGLASS z Działdowa, zajmująca czołową pozycję w Europie w segmencie zdobienia opakowań szklanych oraz z tworzyw sztucznych,
- BETTS Poland (Konstancin-Jeziorna), o istotnym znaczeniu wśród producentów tub,
- FORMIKA z Raszyna,
- Huta Szkła "Czechy",
- Huta Szkła TUR, znana na rynkach europejskich i azjatyckich z małoseryjnej - na specjalne zamówienia - produkcji opakowań szklanych.

Perspektywy rozwoju rynku opakowań w Polsce

Naturalnym punktem odniesienia w analizach dotyczących potencjalnego rozwoju gospodarki Polski są kraje Europy Zachodniej. W krajach charakteryzujących się rozwiniętym rynkiem opakowań na branżę tę przypada średnio ok. 2% wartości towarów sprzedawanych na rynku, udział ten sięga 7-8% na rynkach żywności bądź napojów (dane dla Niemiec).

W krajach EU15 zużycie opakowań w roku 2010 wyniosło ok. 320 euro na mieszkańca. W Polsce w tym samym okresie wartość ta wyniosła 157 euro. Nawet przyjmując niższy od zachodnioeuropejskiego poziom docelowy dla Polski, w perspektywie ok. 20 lat spodziewać się można ok. 100% wzrostu tego wskaźnika. Zasadne jest oczekiwanie, że tempo rozwoju przemysłu opakowań w Polsce pozostanie

zauważalnie szybsze od tempa rozwoju gospodarki. W świetle aktualnej sytuacji gospodarczej oraz porównań międzynarodowych rynek opakowań w Polsce oceniać należy jako wysoce perspektywiczny.

Struktura polskiego rynku opakowań będzie zbliżać się do rynków rozwiniętych krajów Europy Zachodniej. W najbliższych latach można spodziewać się wzrostu udziału opakowań z papieru i tektury (o ok. 4-5 punktów proc.) oraz spadku względnej popularności opakowań z metalu. Udział opakowań z tworzyw sztucznych powinien pozostać na poziomie zbliżonym do aktualnego. Prognozy dotyczące opakowań szklanych nie są jednoznaczne, pojawiają się zarówno oczekiwania spadku udziału, jak i opinie dotyczące renesansu rynku opakowań szklanych.

Organizacje i wydarzenia branżowe

Polska Izba Opakowań powstała w roku 1994. Skupia ponad 100 producentów (opakowań, materiałów opakowaniowych, maszyn i urządzeń dla przemysłu opakowań) oraz jednostki badawcze i uczelniane. Pełni rolę samorządu gospodarczego oraz reprezentanta przedstawicieli przemysłu opakowań wobec partnerów, w tym wobec organów administracji publicznej. W ramach swojej działalności Izba m.in:

- udziela wsparcia w rozwoju przedsiębiorstw, ze szczególnym uwzględnieniem małych i średnich,
- zapewnia usługi edukacyjno-informacyjne, doradcze, promocyjne,
- wspiera działania promocyjno-marketingowe oraz inicjatywy gospodarcze i organizacyjne swoich członków,
- organizuje misje gospodarcze, pośredniczy w nawiązywaniu kontaktów handlowych i kooperacyjnych,
- prowadzi bank ofert handlowo-kooperacyjnych,
- prowadzi współpracę ze związkami i stowarzyszeniami branżowymi oraz organizacjami zagranicznymi,
- uczestniczy w procesach tworzenia prawa gospodarczego, polityki przemysłowej, podatkowej, celnej itp.,
- wspiera aktywność polskich przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych.

Polska Izba Opakowań wydaje „Biuletyn Opakowaniowy”, branżowy dwumiesięcznik informacyjno-promocyjny. Współorganizuje także Ogólnopolski Konkurs Opakowań PakStar oraz Krajowy Konkurs Projektów Opakowań Student PakStar, których celem jest stymulowanie i promowanie działań innowacyjnych w dziedzinie opakowań, zmierzających do doskonalenia opakowań oraz lepszej ochrony pakowanych wyrobów, a także zwiększenia ich konkurencyjności na rynku krajowym i zagranicznym.

Lista członków Polskiej Izby Opakowań dostępna jest pod adresem: <http://www.pio.org.pl/czlonkowie-polskiej-izby-opakowan.html>

Prócz wydawanego przez PIO „Biuletynu Opakowaniowego” na rynku funkcjonują inne fachowe periodyki oraz branżowe portale internetowe. Wśród czasopism poświęconych opakowaniom należy wymienić miesięcznik techniczno-ekonomiczny „Opakowanie” oraz magazyn „Packaging Polska”. Popularne portale sektorowe to opakowania.com.pl oraz opakowania.biz.

Głównymi imprezami o charakterze targowym przeznaczonymi dla producentów opakowań są PAK-FOOD oraz TAROPAK.

Targi Opakowań dla Przemysłu Spożywczego PAKFOOD organizowane są wraz z targami branży spożywczej: Międzynarodowymi Targami Wyrobów Spożywczych Polagra-Food, Międzynarodowymi Targami Gastronomii Gastro Trendy, Targami Smaki Regionów i Międzynarodowymi Targami Technologii Spożywczych Polagra-Tech. Ostatnia edycja miała miejsce we wrześniu 2011 r. i przyciągnęła ok. 45 tys. zwiedzających. Targi PAKFOOD zgromadziły 140 firm z 18 krajów, prezentujących m. in. gotowe opakowania spożywcze, surowce i półprodukty do produkcji opakowań, materiały opakowaniowe, maszyny do produkcji opakowań, pakowania, etykietowania itp.

Podczas tegorocznych targów POLAGRA i PAKFOOD przyznano ponad 120 nagród, wyróżnień medali i odznaczeń. Wydarzenia towarzyszące targom obejmują m. in. „Dzień Opakowań” oraz seminaria i konferencje poświęcone zagadnieniom branży.

Międzynarodowe Targi Pakowania i Logistyki TAROPAK organizowane są co dwa lata (ostatnia edycja: 2010), również wspólnie z wymienionymi wyżej targami branży spożywczej. Gromadzą ponad 600 wystawców pochodzących z 30 krajów, istotnie rozszerzając zakres targów PAKFOOD.

Zaplecze badawczo edukacyjne

Wyspecjalizowanym krajowym ośrodkiem, technicznych, np. na Politechnice Łódzkiej czy Politechnice Poznańskiej.

Ośrodek Badawczo-Rozwojowy Opakowań w Warszawie. COBRO jest instytutem badawczym pracującym głównie na zlecenie producentów i użytkowników opakowań. Dysponuje nowoczesnie wyposażonymi laboratoriami badawczymi, ma również możliwość produkcji doświadczalnych serii materiałów opakowaniowych i opakowań.

Prace badawczo-rozwojowe poświęcone tworzywom sztucznym prowadzone są także na uczelniach

Oferta edukacyjna dotycząca przemysłu opakowań związana jest zazwyczaj z pokrewną dziedziną logistyki. Studia z zakresu logistyki oferuje coraz większa liczba szkół wyższych, zarówno publicznych (politechniki, uniwersytety), jak i niepublicznych. Do uczelni wyspecjalizowanych w tym zakresie należą m.in. Wyższa Szkoła Logistyki w Poznaniu czy Wyższa Szkoła Ceł i Logistyki w Warszawie.

Wsparcie

Pomoc rządowa

O wsparcie w formie rządowych dotacji mogą ubiegać się inwestycje z sektorów priorytetowych, tj.:

motoryzacyjny, elektroniczny, lotniczy, biotechnologii, nowoczesnych usług i sektor badawczo-rozwojowy. Pomoc jest otrzymywana na podstawie minimalnej liczby utworzonych nowych miejsc pracy lub wielkości poniesionych nakładów inwestycyjnych.

Wspierany sektor	Minimalna liczba miejsc pracy	i	Minimalna wartość inwestycji	Maksymalna wielkość pomocy
Wsparcie na tworzenie nowych miejsc pracy				
motoryzacyjny, lotniczy, biotechnologia, IT i elektroniczny	250		40 mln PLN	od 3 200 PLN do 15 600 PLN na jedno miejsce pracy
BPO	250		2 mln PLN	
R&D	35		3 mln PLN	
Inny	500		1 mld PLN	

Wspierany sektor	Minimalna liczba miejsc pracy	i	Minimalna wartość inwestycji	Maksymalna wielkość pomocy
Wsparcie na inwestycje w środki trwałe				
motoryzacyjny, lotniczy, biotechnologiczny, IT i elektroniczny	50		160 mln PLN	2-10,5% wartości inwestycji
Inny	500		1 mld PLN	

Uwaga: średni kurs 1 EUR = ok 4,00 PLN (sierpień 2010)

Fundusze z Unii Europejskiej

Polska na lata 2007-2013 ma zagwarantowany olbrzymi dopływ środków unijnych – ponad 67 mld EUR. Przedsiębiorcy mogą ubiegać się o środki z następujących Programów Operacyjnych (PO):

- 5 ogólnokrajowych Programów Operacyjnych:
  - Infrastruktura i Środowisko,
  - Innowacyjna Gospodarka,
  - Kapitał Ludzki,
  - Rozwój Polski Wschodniej,
  - Pomoc Techniczna,
- 16 Regionalnych Programów Operacyjnych,
- Programy Europejskiej Współpracy Regionalnej.

Zwolnienia z podatku od osób prawnych CIT (stopa 19%)

Dostępne w Specjalnych Strefach Ekonomicznych, tj. w wybranych regionach Polski gdzie działalność gospodarcza prowadzona jest w specjalnych warunkach. Zwolnienia z podatku dochodowego wynoszą 30%-50% nakładów inwestycyjnych albo dwuletnich kosztów zatrudniania pracowników w zależności od tego które są wyższe.

Zwolnienia od podatku od nieruchomości

Zwolnienie to zależy od liczby utworzonych nowych miejsc pracy i czy samorząd lokalny stosuje politykę zwolnień podatkowych. Stawki podatku od nieruchomości są ustalane lokalnie w ramach maksymalnych stawek na dany rok. W roku 2011 r. maksymalne stosowane stawki wynoszą PLN 21,05/ m² dla budynków PLN 0,80/ m² dla ziemi 2% dla budowli.

Opracowanie przygotowano na podstawie:

- Przemysł i rynek opakowań w Polsce w ujęciu makro, kwiecień 2011, <http://www.portalspozywczy.pl/technologie/artykuly/przemysl-i-rynek-opakowan-w-polsce-w-ujeciu-makro,49156.html>
- Rynek opakowań w Polsce w 2009 r., http://www.plastech.pl/wiadomosci/artikul_2972_1/Rynek-opakowan-w-Polsce-w-2009-r
- Materiały Polskiej Izby Opakowań, <http://www.pio.org.pl/polska-izba-opakowan.html>
- Materiały Centralnego Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Opakowań, <http://www.cobro.org.pl/pl>
- <http://www.taropak.pl/pl/>
- <http://www.pakfood.pl>
- <http://www.portalspozywczy.pl>